

VENRES 21 DE XUÑO DE 2019

9 a 13 h. Celebración escolar coa participación das familias do alumnado da escola Rosalía de Castro, con xogos, merenda, obradoiro de actividades impartido por Electra Menéndez e concerto de Ana Silva, Silvia Ferre e Alfredo Susavila.

SÁBADO 22 DE XUÑO DE 2019

10:30 h. Presentación oficial da celebración do 90 aniversario da Escola Rosalía de Castro. Intervención musical de Aida Saco, pianista. Saúda das autoridades.

11:00 h. A “Sociedad Instructiva Pro-Escuelas Hijos de Taragoña en la República Argentina” e a construción da escola “Rosalía de Castro”.

Conferencia impartida polo historiador Xosé Ramón Brea, e posterior coloquio.

12:45 h. Intervención musical da Banda de gaitas Buxaina, de Taragoña.

12:15 h. Intervención artística “Rosalía na escola” do C.E.P. X. M. Brea Segade, de Taragoña.

14:30 h. Xantar campestre na praia da Torre (praia do Salgueiriño), Taragoña, en colaboración coa “I Xornada Medioambiental Praia da Torre” organizada polo colectivo Ondiñas Mainas.

DOMINGO 23 DE XUÑO DE 2019

11:00 h. Roteiro arqueolóxico pola contorna da escola dirixido por Juan Carlos Collazo, Electra Menéndez e Álvaro Arizaga.

Actividades organizadas grazas ao altruísmo das persoas e entidades citadas.
Escola Rosalía de Castro (escola de Cruceiro) do Cra de Rianxo.

90 ANIVERSARIO DA ESCOLA “ROSALÍA DE CASTRO” (1929-2019)

TARAGOÑA. RIANXO
XUÑO DE 2019

A “SOCIEDAD INSTRUCTIVA PRO-ESCUELAS HIJOS DE TARAGOÑA EN LA REPÚBLICA ARGENTINA” E A CONSTRUCCIÓN DA ESCOLA “ROSALÍA DE CASTRO”.

Dende comezos do século XX, o tema da escolarización foi unha das preocupacións da parroquia de Taragoña, pois dado o seu peso demográfico, había grande necesidade de contar con varias aulas.

A emigración de veciñanza a América farase eco deste problema e vai provocar un profundo sentimento de compromiso e solidariedade cos seus conveciños e conveciñas da parroquia. As remesas de cartos que viñan da emigración foron moi importantes para a mellora das condicións de vida e para a modernización da nosa economía e un dos puntos onde máis van incidir será no ámbito educativo, sobre todo co traballo colectivo das “sociedades pro-escolas ou de instrución”. Estas sociedades fixéronse cargo da implantación, dotación e financiamento das chamadas «escolas de americanos» que viñeron a aumentar e renovar o conxunto das escolas estatais de Galicia.

O día 30 de xuño de 1923 fúndase en Buenos Aires a “Sociedad Instructiva Pro-Escuelas Hijos de Taragoña en la República Argentina” na que vai ter un papel decisivo o taragoñés, José Otero Otero, pois dende o seu cargo de secretario, impulsará a creación da escola “Rosalía de Castro”. A entidade adquire dous solares en Campo de Pasos en 1924 e 1926, e realiza unha activa campaña de propaganda para obter máis recursos económicos.

Otero chega a Taragoña en xuño de 1927 e encargará ao mestre Baltasar Quintáns Somoza formar unha sub-comisión que xestione os trámites da construción do edificio escolar. Recordemos que Taragoña tiña en 1928 unha poboación que superaba os dous mil habitantes e 470 nenos e nenas en idade escolar.

O alcalde de Rianxo, D. Mariano Rodríguez Dios, pai de Castelao, puxo a primeira pedra da escola de Taragoña o 23 de setembro de 1928. Ía ser un edificio de 17 metros por 13, no que habería dúas aulas, de 8 metros por 5, para clases de ambos sexos; un gran patio para exercicios físicos; unha sala de primeiros auxilios; contigua a esta, unha habitación para a dirección, secretaría e biblioteca e, ademais, o espazo necesario para a vivenda do mestre.

A Sociedade Instructiva continúa co labor de recollida de fondos mediante a organización de festivais e veladas artísticas. Nestes anos de 1928 e 1929 vai ser cando se envían dende Buenos Aires as remesas de cartos máis importantes, ata 9.000 ptas, para rematar canto antes o edificio. En maio de 1929, os emigrantes na Arxentina organizaron un banquete para conmemorar o remate da obra; así o testemuña a colocación no alto da fachada principal da escola dunha placa inaugural que, malia as obras realizadas nela, aínda hoxe segue campando no mesmo lugar.

Maio de 2019
Xosé Ramón Brea

